

# Steuncomité Bibliotheek Oirschot

Aan: Leden van de Gemeenteraad van Oirschot  
College van B&W Oirschot  
Kopie: Bibliotheek De Kempen t.a.v. Mevr. A. Schellens  
Van: Steuncomité Bibliotheek Oirschot  
Datum: 2 oktober 2017

**Onderwerp: Bibliotheek Oirschot**

Geacht raadslid, geacht college,

Na de inzameling van ruim 5000 handtekeningen voor het behoud van een volwaardige bibliotheek in Oirschot zijn wij als Steuncomité Bibliotheek Oirschot doorgegaan met als doel actief mee te denken over verdere concretisering van een goede bibliotheekvoorziening. Deze brief komt uit deze betrokkenheid voort.

## **De wet**

Zoals u ongetwijfeld weet is op 1 januari 2015 de Wet Stelsel Openbare Bibliotheekvoorziening (Wsob) in werking getreden. Deze wet bepaalt dat elke inwoner van Nederland recht heeft op toegang tot informatie en cultuur via de fysieke en digitale bibliotheek. De rijksoverheid zorgt voor de digitale bibliotheek<sup>1</sup> en de gemeenten zijn verantwoordelijk voor de fysieke bibliotheek.

Elke bibliotheek is wettelijk verplicht ten minste de volgende functies te bieden:

1. Ter beschikking stellen van kennis en informatie
2. Bieden van mogelijkheden tot ontwikkeling en educatie
3. Bevorderen van lezen en laten kennismaken met literatuur
4. Organiseren van ontmoeting en debat
5. Laten kennis maken met kunst en cultuur.

## **In concreto**

Wat is hiervoor in concreto nodig: een basiscollectie voor raadplegen en lenen van materialen, een ruimte waar deze functionaliteit kan worden gerealiseerd, waar ook een ontmoetingsplek is voor debat, lessen en lezingen. Ook leesbevordering voor de jeugd en de laaggeletterden, aandacht voor de nieuwe Nederlanders en educatie aan de niet-digitaalvaardigen krijgen hier een plaats. Natuurlijk verwachten wij daarbij van Bibliotheek De Kempen (BDK) dat zij –net als andere bibliotheekorganisaties- vernieuwend inspeelt op de maatschappelijke veranderingen zoals digitalisering en een veranderende informatieconsumptie.

---

<sup>1</sup> Hiermee wordt met name bedoeld: het regelen van contracten rond digitale gegevensdragers.

## **Locatie**

Om de wettelijk taken te vervullen dient de bibliotheek te beschikken over een eigen ruimte op een centrale locatie in Oirschot, bij voorkeur in De Enck vanwege de synergie met andere sociaal-culturele activiteiten. De bibliotheekruimte is voldoende groot voor uitvoering van de afgesproken taken.

Om de kosten te drukken moet serieus bezien worden of er met andere partijen ruimte gedeeld kan worden. Van de gemeente Oirschot verwachten wij een actief faciliterende rol hierbij.

## **De spelers op het veld**

De gemeente is volgens de wet de eerstverantwoordelijke. Zij is de opdrachtgever van de gecertificeerde bibliotheekorganisatie, in dit geval BDK. De gemeente maakt met BDK afspraken over de concrete opdracht. Het is de gemeente die beleidskeuzes maakt en die daarvoor een passend budget ter beschikking stelt.

BDK is enige jaren geleden als basisbibliotheek opgericht voor een aantal gemeenten in de Kempen. De gemeenten (nu nog: Bergeijk, Bladel, Cranendonck, Eersel, Oirschot, Reusel-De Mierden en Valkenswaard) hebben een bestuursovereenkomst<sup>2</sup> met elkaar en met BDK gesloten die mede tot doel had de gevolgen te regelen van een substantiële bezuiniging of beëindiging van de subsidie-relatie door een van de gemeenten. In dat geval zouden de gevolgen immers financieel doorwerken naar de overige gemeenten.

De gemeenten zijn momenteel bezig om een gezamenlijk visiedocument te ontwikkelen inzake de gewenste ontwikkelrichting van het bibliotheekwerk in onze regio. Wethouder Casper van Hoek denkt daar actief in mee.

## **De beleidskeuzes**

BDK maakt op grond van hun expertise en ervaring voor de gemeente inzichtelijk welke (wettelijke) minimum-voorzieningen worden geleverd tegen welke kosten. Daarnaast biedt BDK een aantal extra diensten aan, eveneens ieder voorzien van een kostprijs. Bovendien wordt samenwerking met diverse andere partijen onderzocht. Het is dan vervolgens aan de gemeente als opdrachtgever te bepalen welke diensten zullen worden afgenomen, binnen de grenzen van de wet.

Van de gemeente verwachten wij dat zij een helder beleidskader en zo concreet mogelijke doelstellingen formuleert zodat BDK tot een goede operationalisering en uitvoering daarvan kan komen. Dat maakt ook een goede en enigszins geobjectiveerde toetsing van de bereikte resultaten mogelijk.

## **De subsidie**

Gemiddeld wordt in Nederland € 25 per inwoner beschikbaar gesteld voor bibliotheekvoorzieningen op gemeentelijk niveau. Tot 2017 was het Oirschots bibliotheekbudget in lijn met het landelijk gemiddelde.

Het bedrag van € 250.000 dat voor 2019 als het nieuwe Oirschotse budget in het vooruitzicht is gesteld betekent omgerekend een bijdrage van ongeveer € 13 subsidie per inwoner, *inclusief* subsidie voor de huisvestingskosten. Dat is zelfs lager dan het bedrag van € 14 per inwoner (prijsniveau 2015) dat landelijk als het minimum geldt voor gemeentelijke subsidie *exclusief* subsidie ten behoeve van huisvesting van gemiddeld 20%.<sup>3</sup>

---

<sup>2</sup> Zie de Raadsinformatiebrief Gemeente Heeze-Leende en Bibliotheek de Kempen, nr. 17/1000976.

<sup>3</sup> De Koninklijke Bibliotheek biedt een overzicht van de financiering van bibliotheken in Nederland <http://www.bibliotheekmonitor.nl/trends-bibliotheken/organisaties-en-vestigingen/baten-en-lasten/item24>

### **Onze gedachten**

Wij stellen vast dat de afgelopen maanden niet op basis van visie en inhoudelijke discussie over de toekomst van het bibliotheekwerk in Oirschot is gesproken en beslist. Het fors willen bezuinigen was leidend. Onder deze druk heeft BDK aan de gemeenteraad een eerste plan van aanpak gepresenteerd, wat door hen gekwalificeerd is als een “minimale variant” ter waarde van ruim 250.000 euro.

Momenteel is BDK druk doende met de verdere uitwerking van het plan voor het toekomstig bibliotheekwerk. De wethouder heeft toegezegd de raad hierover dit najaar nader te informeren.

Als Steuncomité Bibliotheek Oirschot denken wij mee, geven wij gevraagd en ongevraagd advies en volgen wij het proces en de inhoud kritisch positief. Met BDK voeren we goed en intensief overleg.

Het belang van een bibliotheek als basisvoorziening kan niet genoeg benadrukt worden; niet alleen voor de nu al 3.450 leden van de bibliotheek in Oirschot, maar ook voor de specifieke doelgroepen én voor een levend dorp als geheel.

Als Steuncomité Bibliotheek Oirschot maken wij ons, met de kennis van nu, ernstig zorgen dat het voorgenomen budget onvoldoende zal blijken te zijn om volwaardig en toekomstgericht invulling te geven aan de wettelijke taken.

Wij vertrouwen erop dat u dit alles zult betrekken in uw rol als opdrachtgever. Desgewenst geven wij graag een nadere toelichting.

Wij kijken uit naar uw reactie.

Namens Steuncomité Bibliotheek Oirschot,

Wilma van Heerebeek  
[wilma-vheerebeek@hotmail.com](mailto:wilma-vheerebeek@hotmail.com)